

§ 7**Underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018****Beslut**

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2016 med inriktning 2017-2018. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden godkänner inriktningen för det uppdaterade funktionsprogrammet för grundskola, bilaga 4 till lokalförsörjningsplan.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Och därutöver anföras:

Stockholms stads skolor har i grunden mycket goda förutsättningar att lyckas. Det finns ett starkt engagemang och hög kompetens i alla yrkesgrupper. Kommunfullmäktige anslog 2015 över en halv miljard extra, utöver volymökningarna, till utveckling av utbildningsverksamheten. Vi har också en regering som aviserat betydande nysatsningar på förskola och skola.

Mest oroväckande är att kunskapsklyftorna och segregationen de senaste åren har ökat, när skolans uppdrag i själva verket är att ge alla barn en bra start i livet oavsett förutsättningar i övrigt. Att förstå orsakerna till segregation och vilja göra något åt det är väsentligt för att kunna främja social hållbarhet och åstadkomma ett inkluderande Stockholm som håller samman.

Många vi möter i skolan - lärare och rektorer, elever och föräldrar - vittnar om stress och växande ohälsa. Bristen på skollokaler är stor, eftersom de borgerliga även på detta område har förlitat sig på marknaden istället för att planera Stockholm så att alla samhällsfunktioner ryms i både befintliga och nybyggda stadsdelar.

Den nya majoriteten i Stockholm vill att alla föräldrar och elever ska kunna lita på att den närmaste skolan är den bästa skolan – en likvärdig och hälsosam kunskapsskola. En skola som är öppen för alla. Stockholms stads skolor ska utgå från barnens behov och förutsättningar och stimulera deras lust att lära och bilda sig tillsammans med andra. Genom tidiga insatser och fler lärare som kan fokusera på eleverna, kommer resultaten i skolan att förbättras. Satsningar på elevhälsa är avgörande för elevers möjligheter att nå kunskapsmål och utvecklas. Häri ingår arbetet för demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Stockholm ska attrahera de bästa medarbetarna inom skolans alla yrkeskategorier och satsa på pedagogisk utveckling i samarbete med forskning.

Målet att varje kommunal skola ska hålla högsta kvalitet ställer krav på gott ledarskap, där våra rektorer och övriga skolledare har en nyckelroll. Detta ledarskap står i sin tur i direkt relation till lärarnas ledarskap gentemot eleverna. Stockholms stad ska stärka lärarna i deras professionella roll och skapa förutsättningar för ständig utveckling i yrket.

Lärarnas IT-mognad är också en betydelsefull faktor i skolans kompensatoriska uppdrag, där det yttersta målet är att varje elev ska ges möjlighet att nå sina kunskapsmål. Det är därför särskilt positivt att utbildningsförvaltningen lyfter fram digitalisering i skolan som en av de strategiska frågorna, likväl som ett utvecklat värdegrundsarbete.

För att staden ska kunna ta emot alla elever som väntas till grundskolan och gymnasieskolan, behövs det höga ambitioner på lokalsidan. Av slutrapporten ”Skolbyggnation för ett växande Stockholm” framgår att målet om utvecklad samverkan inom staden bara delvis har uppnåtts. Den nya majoriteten ser nu till att samverkan formaliseras och utvecklas stadsövergripande.

Sedan gymnasiereformen gyll genomfördes, har andelen högskolebehöriga bland dem som går ut någon av yrkesutbildningarna på gymnasienivå minskat drastiskt. En särskild ambition i Stockholm ska därför vara att stadens yrkesgymnasier i största möjliga mån underlättar för de elever som på schemalagd tid vill göra de kompletteringar som krävs för att de ska få högskolebehörighet.

En av de viktigaste utmaningarna är att säkra kompetensförsörjningen i såväl förskolan som i grund- och gymnasieskolan. Stockholms stad ska här basera sina strategier på prognoser som räknar med att den kommunalt drivna andelen av utbildningsverksamheten på lång sikt ökar, genom offensiva satsningar på höjd pedagogisk kvalitet, bra arbetsmiljö och attraktivitet.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 25 mars 2015, dnr 1.2.1–1506/2015.

Av nämndens underlag för budget 2016 med inriktning för 2017 och 2018 framgår de frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkt är analyser av förändringar i omvärlden samt av den egna verksamheten.

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål anges de viktigaste strategiska frågorna. Utmaningar och möjligheter som anknyter till dessa strategiska frågor beskrivs ärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med övriga avdelningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2016 med inriktning 2017-2018. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden godkänner inriktningen för det uppdaterade funktionsprogrammet för grundskola, bilaga 4 till lokalförsörjningsplan.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordförande Olle Burell (S) samt ledamöterna Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) och Edith Ringmar (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Vice ordförande Lotta Edholm (FP) och ledamoten Cecilia Brinck (M) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hans yrkande.

Reservation

Cecilia Brinck m.fl. (M) och Lotta Edholm m.fl. (FP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- att därutöver anföra:

Stockholms elever och lärare förtjänar en skolpolitik sätter fokus på kunskap och där politiska beslut och prioriteringar strävar efter att förverkliga och fördjupa detta. Tyvärr verkar den socialdemokratiska majoriteten välja en annan väg.

Några månader in i den nya mandatperioden ser vi hur flera stadsdelförvaltningar och förskolor larmar om att man kommer att behöva utöka barngruppernas storlek och/eller minska personaltätheten eftersom budgetförutsättningarna blivit sämre jämfört med tidigare. På Kungsholmen har det till och med gått så långt att stadsdelsnämnden tvingats frångå

kommunfullmäktiges sedan länge beslutade tak för barngruppernas storlek. I småbarnsgrupperna tänker stadsdelen nu ta in 15 barn, ett barn mer per grupp än riktlinjerna medger och i för de äldre barnen sätts nu taket vid 21 barn, vilket är tre barn mer än vad riktlinjerna medger. Även i Skärholmen, Skarpnäck och Hägersten-Liljeholmen har stadsdelsnämnderna tvingats sänka ambitionerna och planerar nu för ökade barngrupper samt en sänkt personaltäthet.

Vi konstaterar hur socialdemokraterna gång på gång blivit svaret skyldiga kring hur man ska vända denna oroande utveckling. Risken är tyvärr stor att Stockholm slår in på samma väg som s-styrda Göteborg och Malmö, där barngrupperna ökat under de senaste åren och där kommunerna har svårigheter att klara barnomsorgsgarantin.

Även vad gäller skolan kommer det nu ytterst oroande tecken på annalkande nedskärningar. Förvaltningen varnar i föreliggande underlag till budget för att skolpengens andel av schablonen – det vill säga de resurser som skolorna har för undervisningen – kommer att behöva sänkas för att finansiera ökande lokalkostnader i takt med skolutbyggnaden. För 2016 handlar det om 21 miljoner kronor, för 2017 om 36 miljoner kronor och för 2018 om 56 miljoner kronor som behöver tas ur skolornas resurser för undervisning. En sänkt skolpeng är inte bara illa för undervisningen, utan innebär också att det inte finns utrymme för särskilda satsningar på till exempel lärarlöner framöver. Förlorarna är Stockholms elever, lärare, skolledare, och föräldrar.

Vi föreslår istället att kommunstyrelsen får i uppdrag att med att se över formerna för styrning och samverkan kring lokalplanering i staden. Detta för att ta fram principer kring hur skolutbyggnadsprojekt kan finansieras hållbart i det växande Stockholm samt hur detta ska utan att resurserna till undervisningen behöver minska.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om flytt av åtta centrala förvaltningar och bolag, varav utbildningsförvaltningen är en av dessa. Fortsatt översyn i enlighet med dessa beslut måste ske av den centrala förvaltningen för att minska kostnaderna för administration och skapa fler arbetstillfällen i ytterstaden.

Ett gemensamt ansökningssystem för fristående och kommunala förskolor har införts under Alliansens tid i majoritet i syfte att underlätta för medborgarna att söka förskoleplats och snabbare få erbjudande om plats. Under planeringsperioden avser man i enlighet med gällande budget att påbörja införandet av en gemensam kö. Det finns risk att detta kommer innebära att de

mindre aktörerna, som t ex föräldrakooperativen, får svårare att utforma sin verksamhet. De gemensamma åtagandena för föräldrakooperativens medlemmar är avsevärda. Det kan handla om personalansvar, ekonomi, städning eller matlagning med jämna mellanrum. Alla föräldrar har inte möjlighet att uppfylla dessa åtaganden och förskolorna måste därför få ha egna regler vid antagning.

Under planeringsperioden fortsätter arbetet med digitaliseringen av skolan. Vi anser att det är avgörande för slutresultatet att skolplattformen tas fram med verksamheternas behov i första rummet så att verksamheten är väl förberedd vid övergången till den nya it-miljön, samt att personalen hinner utbildas i att använda de nya digitala lösningarna i sin undervisning, efter sina behov. Vi föreslår att fler av stadens skolor uppmuntras att erbjuda undervisning i programmering och att en särskild arbetsgrupp tillsätts inom förvaltningen för att fördjupa och utveckla arbetet. I detta arbete bör lärares kompetenser och intresse för ämnet särskilt tas tillvara. Vi vill också framhålla att det är betydelsefullt att arbetet med digitalisering i förskolan ges hög prioritet och goda förutsättningar. Det kan även bidra till att förskolans personal kan frigöra tid som kan gå till att höja kvaliteten i förskolans verksamhet.

Även vad gäller lärarna ser vi hur satsningarna uteblir. Ännu har inga satsningar på att höja lärarnas löner aviserats samtidigt som lärarorganisationerna har fått avslag på sitt yrkande om en satsning på ytterligare en procentenhet utöver de genomsnittliga löneökningarna som utgör ”märket”. Därmed avbryts Alliansens satsning på att höja läraryrkets status och locka fler lärare till Stockholm – trots att rekryteringsbehovet uppgår till omkring tusentalet grundskol- och gymnasielärare årligen under överskådlig tid framöver enligt föreliggande underlag för budget. Istället har de rödgrönrosa valt att gå fram med en låglönesatsning. Det innebär att 2015 blir ett förlorat år för lärarlönerna.

Lönen är inte allt, men är en betydelsefull del av vad som utgör ett yrkes och en arbetsgivares attraktivitet. Det behövs också ett fortsatt arbete inom förvaltningen och inom varje skola för att se över arbetssätt och rutiner i syfte att minska den administrativa arbetsbördan och frigöra tid till förberedelse, genomförande och efterarbete av undervisningen. Vi konstaterar att Stockholms lärare nu fått rätt; Kammarrätten har nekat prövningstillstånd för stadens överklagan om arbetsbördan och staden måste nu åter börja arbeta för att uppfylla Arbetsmiljöverkets föreläggande. Vi beklagar att domen överklagades från början. Läraryrket måste fortsätta att stärkas om Stockholms skolor ska kunna klara att

möta framtidens utmaningar med stärkt kvalitet i undervisningen.

Under perioden måste också Stockholms skolor fortsätta arbeta för ett bättre mottagande av nyanlända elever. Vi välkomnar att Start Järva nu byggs ut och byter namn till Start Stockholm, i enlighet med de ursprungliga planer som fanns när Start Järva initialt startades. Under perioden är det centralt att förberedelseklasser kan startas på fler skolor över hela staden och att vägen in till ordinarie klass, med ett individuellt anpassat stöd till varje elev, blir kortare.